

Repozitorij Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Škorić, Lea

Conference presentation / Izlaganje na skupu

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:105:415324>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International/Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-03**

Repository / Repozitorij:

[Dr Med - University of Zagreb School of Medicine Digital Repository](#)

Repozitorij Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

<http://medlib.mef.hr>

Lea Škorić

Središnja medicinska knjižnica
Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

9. CARNetova korisnička konferencija – CUC 2007
Rijeka, 20. studenog 2007.

Sadržaj

- Što je institucijski repozitorij
- Izrada institucijskog repozitorija
- Repozitorij Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Što je institucijski repozitorij?

- Širi pojam – bilo koja zbirka digitalne građe koju posjeduje, kontrolira ili diseminira određena institucija ili više njih, neovisno o svrsi ili podrijetlu.
- Uži pojam – elektronički arhivi intelektualnih proizvoda zaposlenika fakulteta i sveučilišta, znanstvenika i studenata čiji je sadržaj dostupan korisnicima unutar i izvan sveučilišta.

Polazišta

- Budimpeštanska inicijativa za otvoreni pristup (2002) preporuča dvije strategije za otvoreni pristup znanstvenim informacijama:
  - samoarhiviranje i izgradnja mreže institucionalnih ili disciplinarnih repozitorija,
  - slobodno dostupni časopisi.

<http://www.soros.org/openaccess/read.shtml>
- Berlinska deklaracija (2003)

<http://oa.mpg.de/openaccess-berlin/berlindeclaration.html>
- Kronološki pregled pokreta za otvoreni pristup na svojim mrežnim stranicama izrađuje Peter Suber
<http://www.earlham.edu/~peters/fos/timeline.htm>

Polazišta

- Studija Europske komisije - Study on the Economic and Technical Evolution of the Scientific Publication Markets of Europe (2006)

http://ec.europa.eu/research/science-society/pdf/scientific-publication-study_en.pdf

- Izvješće Europskog istraživačkog savjetodavnog odbora – Scientific Publication: policy on open access (2006)

http://ec.europa.eu/research/eurab/pdf/eurab_scipub_report_recommendation_dec06_en.pdf

- Izjava Europskog vijeća za istraživanje – ERC Scientific Council Statement on Open Access (2006)

<http://erc.europa.eu/pdf/open-access.pdf>

- Peticija za otvoreni pristup rezultatima istraživanja financiranih javnim sredstvima (2007)

<http://www.ec-petition.eu/>

Polazišta

- Znanstvena i tehnološka politika Republike Hrvatske 2006. - 2010. :

- ... *Znanstveno-tehnološki sustav koji se financira iz javnih sredstava mora biti otvoren za javnost...*
- ...*Rezultati istraživanja i razvoja financiranog iz javnih sredstava trebali bi biti dostupni javnosti u obliku otvorenih publikacija ili otvorenog pristupa bazama podataka...*

http://www.vlada.hr/hr/preuzimanja/publikacije/znanstvena_i_tehnološka_politika_republike_hrvatske_2006

Obilježja institucijskih repozitorija

- Osnovna obilježja institucijskih repozitorija su:
  - pripadnost određenoj instituciji,
  - znanstveno-obrazovni sadržaj,
  - kumulativnost i stalnost,
  - otvorenost i interoperabilnost.

Crow, R. The Case for Institutional Repositories: A SPARC Position Paper (2002)

http://www.arl.org/sparc/bm~doc/ir_final_release_102.pdf

U izgradnji IR svoj interes pronalaze:

- Autori:
  - povećana dostupnost i vidljivost vlastite znanstvene produkcije,
- Ustanove:
  - okupljanje i čuvanje stvorenog znanja na jednom mjestu,
  - predstavljanje svog rada pred tijelima koja ih financijski podupiru i pred znanstvenom javnošću,
- Javnost:
  - mogućnost pristupa znanstvenim informacijama,
  - uvid u rezultate uloženi proračunskih sredstava,
- Izdavači:
  - zakonske odredbe (SAD, Velika Britanija).

Izrada repozitorija

- Definiranje politike rada:
  - vrste radova,
  - formati dokumenata,
  - metapodaci,
  - autorska prava,
  - načini pohrane i pristupa,
  - nadzor,
  - vizija razvoja.
- Odabir softvera
- Osiguranje resursa

IR i autori

- Autorska prava i odnosi:
  - autor – izdavač,
  - autor – ustanova,
  - autor – repozitorij – javnost.
- Samoarhiviranje ili posredovanje knjižnice?
- Obveza autora ili dobra volja?

Repozitorij Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

- Pripreme su započele krajem 2005. godine, a u izradu smo krenuli u travnju 2006.
- Za programsku podlogu odabrali smo slobodno dostupni softver *EPrints* (GNU EPrints / revision: EPrints 2.3.13.1) i uz pomoć informatičkog stručnjaka prilagodili ga našim potrebama.

<http://www.eprints.org>

http://medlib.mef.hr

Središnja medicinska knjižnica   [Home](#) [About](#) [Browse](#) [Search](#) [Register](#) [User Area](#) [Help](#) [Upute](#)

Repozitorij Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

University of Zagreb Medical School Repository is a database of published material by members of the Medical School, including peer-reviewed journal articles, published conference papers, books and book chapters. Database includes also PhD thesis awarded by the School. The full text of these publications is made freely available where possible. The repository is compliant with Open Access Initiative protocols and can be searched using a variety of web-based tools.

Repozitorij Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu sadržava digitalni oblik cjelovitih tekstova objavljenih radova djelatnika Medicinskog fakulteta. Pohranjuju se članci objavljeni u znanstvenim časopisima, cjeloviti tekstovi doktorskih radnji obranjenih na Medicinskom fakultetu, cjeloviti tekstovi objavljenih kongresnih priopćenja, te knjige i poglavlja u knjigama. Repozirotij se pridržava protokola OAI.

Search items: [Search](#)

[Google Search](#)

Full text search   WWW   <http://medlib.mef.hr>

Browse Browse the repository by NLM , author , mentor or item type	Registered Users Area Registered and promoted users may submit items to the repository.
Simple Search Search the repository using the most common fields.	Register Register for an account or reset a forgotten password.
Advanced Search Search the repository using a more complex range of fields.	Latest Additions View items added to the repository in the past week.

Internet   100%

Što radimo?

- Repozitorij okuplja cjelovite tekstove:
  - doktorskih radova (51),
  - članaka objavljenih u recenziranim časopisima (117),
  - konferencijskih priopćenja (1),
  - knjiga (1),
  - poglavlja iz knjiga (3)*,
  - uz mogućnost uključivanja i drugih oblika građe ako se za to ukaže potreba.

*Stanje na dan 30.10.2007.

Što radimo?

- **Metapodaci:**

- Vrsta rada,
- Naslov,
- Autori,
- Naslov časopisa ili publikacije,
- Volumen,
- Broj,
- Broj stranica,
- Datum izdavanja,
- Datum predaje,
- Mjesto izdanja,
- Izdavač,
- Identifikacijski broj,
- Službeni URL,
- ISSN / ISBN,
- Status,
- Recenzija,
- Sažetak na hrvatskom,
- Sažetak na engleskom,
- MeSH,
- Klasifikacija,
- Politika izdavača,
- Alternativna lokacija,
- Sveučilište,
- Institucija,
- Katedra,
- Mentor,
- Format datoteke.

Kako radimo?

- Doktorati obranjeni na MF-u:

Studenti doktorskog studija prilikom predaje doktorskog rada u fizičkom obliku ispunjavaju obrazac te imaju priliku odlučiti žele li svoj rad pohraniti u institucijskom repozitoriju:

- odmah,
  - godinu dana nakon obrane, ili
  - uskraćuju dozvolu za objavljivanju u IR.
-
- Ukupno traženo – 192 zahtjeva,
  - Pozitivan odgovor – 52 dozvole (27%).

Kako radimo?

- Objavljene radove članova naše institucije:
  - identificiramo pretraživanjem knjižnici dostupnih izvora,
  - proučavamo politiku pojedinih nakladnika glede autorskih prava,
  - kontaktiramo autore tražeći suglasnost za objavljivanje i inačicu rada koju propisuje nakladnik.
- Unos metapodataka i dokumenata u repozitorij vrši osoblje knjižnice.

Autorska prava

- Sherpa (Securing a Hybrid Environment for research Preservation and Access)
- Romeo (Rights METadata for Open archiving)
<http://www.sherpa.ac.uk/romeo.php>
- Mrežne stranice izdavača!

Objavljivanje odgovarajuće verzije rada u IR dopuštaju:

ODMAH:

- Elsevier
- Springer
- BMJ Publishing Group
- Cambridge University Press
- John Wiley & Sons
- ...

NAKON ISTEKA EMBARGA:

- Nature Publishing Group (6 mjeseci)
- Blackwell (6-12-24)
- Thieme (12)
- SAGE Publications (12)
- Taylor & Francis (12-18)
- Oxford University Press (12-24)
- Palgrave Macmillan (24)
- ...

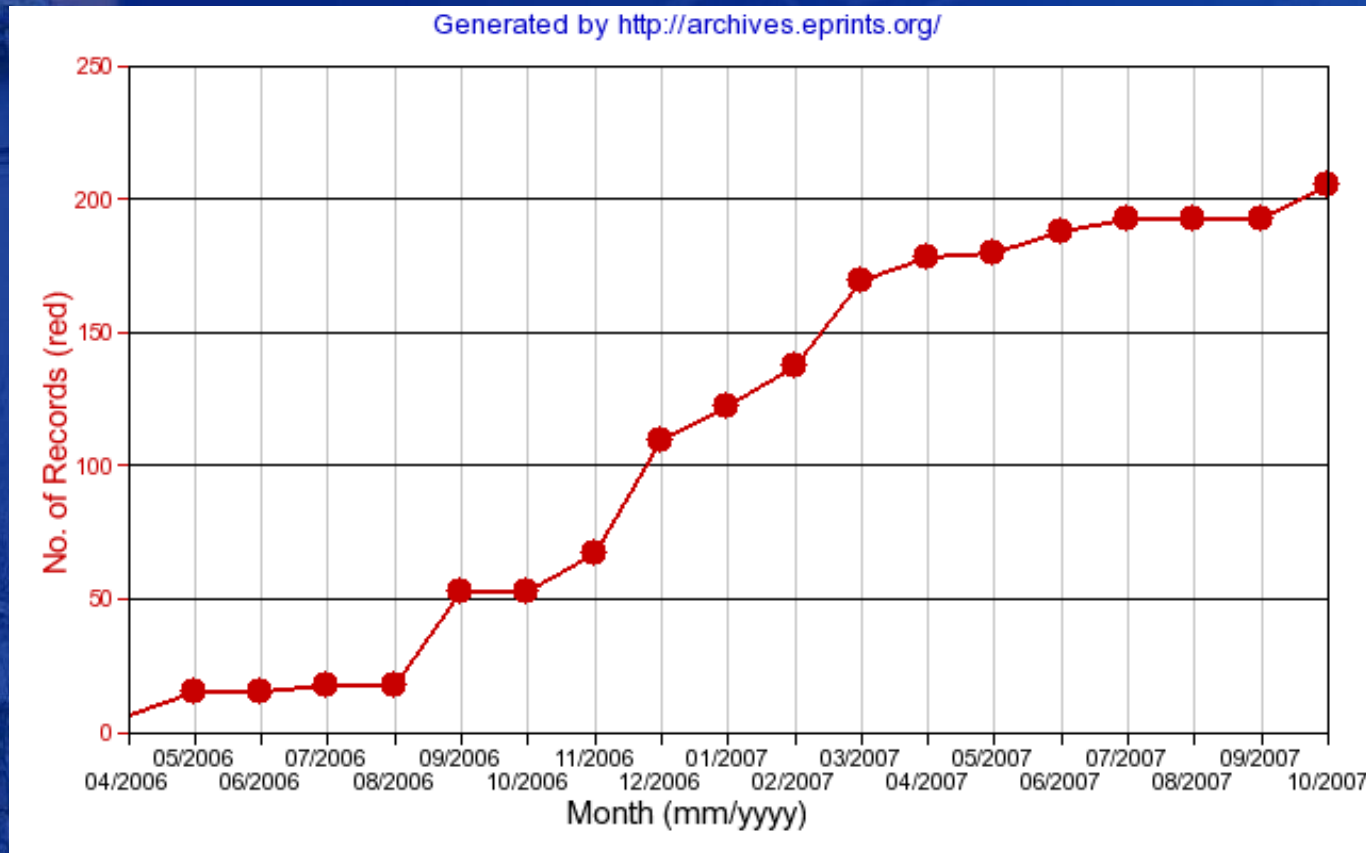
Reakcije akademske zajednice

- Na početku rada:
  - nepovjerenje – posljedica neupućenosti,
  - zabrinutost – autorska prava,
  - čuđenje – čemu sve to?
- “Međukoraci” – lobiranje:
  - razgovori, e-mail prepiske, prezentacije.
- Danas:
  - zadovoljstvo – povećana vidljivost,
  - spremnost na suradnju – obostrana korist,
  - još uvijek potrebno puno rada i ponavljanja “međukoraka”.

Vidljivost Repozitorija MF

- Registry of Open Access Repositories (ROAR)
<http://roar.eprints.org>
- Directory of Open Access Repositories
(*OpenDOAR*)
<http://www.opendoar.org/index.html>
- eIFL – SURFshare
<http://eifl.cq2.org>

Umjesto zaključka

ROAR <http://roar.eprints.org> (30.10.2007.)

The image features a blue-tinted photograph of a classical building with a prominent dome and a balcony on the left side. Overlaid on the right side is a large, semi-transparent circular seal. The seal contains a central emblem of a building and is surrounded by text in a circular border. The text is in a serif font and includes the words 'SVEUČILIŠTE' at the top and 'MEDIČINSKI FAKULTET' at the bottom. The word 'Hvala!' is centered in the middle of the image in a white, sans-serif font.

Hvala!